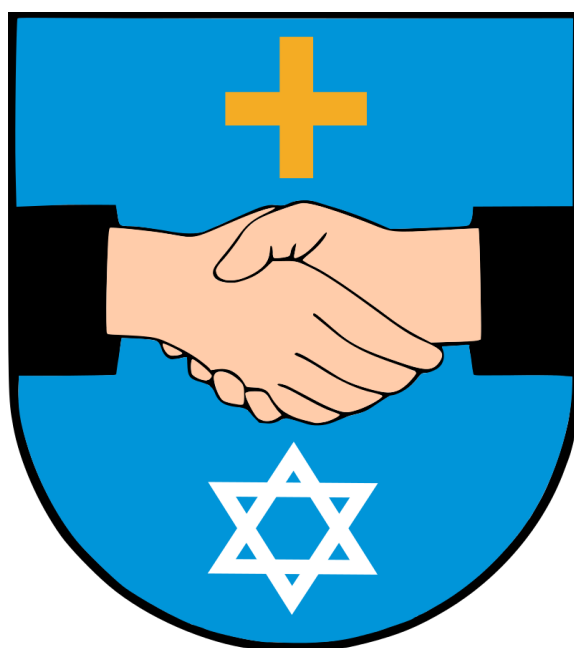

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEJ
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA
NA LATA 2019 – 2026**

za 2023 rok

WPROWADZENIE

Tworzenie lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez gminy wynika wprost z art. 17 ust. 1, pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej z 12.03.2004 r., który stanowi, że: „Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Strategia ma na celu przeciwdziałać marginalizacji osób i rodzin. Jej priorytetem jest wspieranie osób w niedostatku, bezrobotnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, dążenie do minimalizacji skutków niepełnosprawności, ograniczenie negatywnych skutków starości.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana na lata 2019-2026 i przyjęta została uchwałą nr XVI/200/19 Rady Miejskiej w Kolbuszowej z dnia 11.12.2019 r.

Koordynowanie i monitorowanie strategii powierzono Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który został zobowiązany do corocznego przekazywania sprawozdania z jej realizacji.

Strategia ta wpisuje się w aktualne strategie i programy przyjęte przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, województwo podkarpackie, samorząd powiatu kolbuszowskiego oraz samorząd gminny.

CEL STRATEGICZNY I: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz jego skutkom

Wykluczenie społeczne to sytuacja, w której dana jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może normalnie uczestniczyć w działaniach obywateli tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale znajduje się poza kontrolą wykluczonej jednostki. Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i w praktyce oznacza niemożność uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym jak i kulturowym, w wyniku braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz deprywacji potrzeb.

Często błędnie pojęcie wykluczenia społecznego utożsamia się z pojęciem ubóstwa. Mimo, iż są to pojęcia pokrewne to wykluczenie społeczne jest pojęciem szerszym, gdyż oprócz niskich dochodów zwraca też uwagę na inne czynniki powodujące wyłączenie jednostek z funkcjonowania w życiu społecznym. Zależność między ubóstwem, a wykluczeniem społecznym może mieć charakter sprzężenia zwrotnego tzn. ubóstwo może powodować wykluczenie, ale i może być jego skutkiem.

Wykluczenie polega na braku możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Przyczynami wykluczenia społecznego są: niepełnosprawność, ubóstwo, nałogi, niska pozycja społeczna, odrzucenie przez społeczeństwo, kryminalna przeszłość.

1. Ograniczenie skali bezrobocia i ubóstwa

Na koniec grudnia 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie kolbuszowskim wynosiła 7,6 %. Liczba osób bezrobotnych w gminie Kolbuszowa na koniec 2023 roku wynosiła 573 osób. 550 osób bezrobotnych zostało objętych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej różnymi formami wsparcia.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (OPS) zawarł porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolbuszowej o współpracy przy podejmowaniu działań wzmacniających aktywność osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które jednocześnie są klientami Ośrodka Pomocy Społecznej. Porozumienie ma na celu sprawną wymianę informacji, która umożliwi optymalizację zakresu i form pomocy udzielanej przez instytucje tej samej osobie. Dotyczy ono osób poszukujących pracy i bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, a w szczególności będących w trudnej sytuacji na rynku pracy, będących jednocześnie klientami OPS. W ramach porozumienia istnieje wzajemna wymiana informacji o planowanych działaniach wobec bezrobotnych,

upowszechniania ofert pracy, informowania o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w 2023 roku realizował następujące programy/projekty:

- „Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu kolbuszowskiego (I)” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Działania 7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy, Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021 – 2027. W ramach tego projektu w 2023 r. objęto wsparciem 67 osób z terenu gminy Kolbuszowa.
- „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi”. W ramach tego programu w 2023 r. objęto wsparciem 26 osób z terenu gminy Kolbuszowa.
- „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (II). Z terenu tut. gminy objęto 7 osób.
- Limit podstawowy Funduszu Pracy. Z gminy Kolbuszowa w 2023 roku objętych zostało 107 osób.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje w zakresie informowania i kierowania bezrobotnych do udziału w projektach organizowanych przez organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje.

W ramach Centrum Integracji Społecznej (CIS) dla osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowany jest program reintegracji społeczno-zawodowej, który pozwala na przygotowanie uczestników do pełnienia określonych ról społecznych, nabywania umiejętności umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym oraz umiejętności zawodowych. Misją CIS jest odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych oraz samodzielnego poruszania się po rynku pracy, prowadzącego do zatrudnienia w różnych formach: u pracodawcy, samozatrudnienia, lub w spółdzielni socjalnej. Centrum Integracji Społecznej z siedzibą w Kolbuszowej prowadzi działalność w formie 3 zorganizowanych warsztatów, tj.:

- 1) Warsztat usług leśnych, utrzymania terenów zielonych oraz usług remontowo - budowlanych
- 2) Warsztat usług opiekuńczych i gastronomicznych
- 3) Warsztat usług porządkowych oraz usług komunalnych.

W 2023 roku z terenu gminy Kolbuszowa w zajęciach CIS wzięło udział 19 osób.

Na terenie gminy prowadzone są dwie spółdzielnie socjalne osób fizycznych, tj. Spółdzielnia Socjalna „SMAK” oraz Spółdzielnia Socjalna „AKADEMIA SMAKU”. Obie spółdzielnie działają w branży gastronomicznej.

Projekty realizowane w 2023 r. przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL”:

- 1) Centrum Integracji Społecznej przestrzenią dla aktywności osób wykluczonych z terenu powiatu kolbuszowskiego. Objęto wsparciem osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu powiatu kolbuszowskiego, w tym: bierne zawodowo, długotrwale bezrobotne. Łącznie objęto wsparciem 19 osób z terenu gminy. Celem projektu była reintegracja społeczno – zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt jest kontynuowany od 01.04.2023 r. pod nazwą „Reintegracja społeczno – zawodowa w CIS szansą na zatrudnienie”.
- 2) Usługi opiekuńcze na terenie Powiatu Kolbuszowskiego”. Celem projektu było świadczenie usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych, w tym niepełnosprawnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W programie uczestniczyło 30 osób z terenu powiatu kolbuszowskiego.
- 3) Droga do Aktywności – aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo z powiatu kolbuszowskiego. 54 osoby z gminy Kolbuszowa skorzystało z w/w pomocy.

Ponadto w roku 2023 Stowarzyszenie „NIL” na podstawie umowy zawartej z Podkarpackim Bankiem Żywności, pełniło funkcję lokalnej organizacji pośredniczącej w pomocy żywnościowej dla osób zamieszkałych na terenie powiatu kolbuszowskiego, w ramach Podprogram 2021 Plus.

W budynku dworca w Kolbuszowej działa filia Zakładu Aktywności Zawodowej „Centrum Natura” Caritasu. Uruchomiono tu usługowy punkt ksero, skanowania, laminowania, drukowania w formacie A3 oraz bindowania. Dostępne są również artykuły papirnicze i biurowe. W filii prowadzona jest sprzedaż rękodzieła wykonanego przez osoby niepełnosprawne. Punkt otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30. Prowadzona filia w Kolbuszowej zapewnia szybszą i profesjonalną realizację zleceń z Kolbuszowej i okolic oraz pozwala na zatrudnienie i włączenie w te działania coraz większej liczby osób z niepełnosprawnościami.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 r. objął pomocą społeczną 563 rodziny, w których było 1238 osoby. W 95 rodzinach objętych pomocą występował problem bezrobocia (251 osób w rodzinach), w 159 rodzinach występowało

ubóstwo (319 osób w rodzinie), w 23 rodzinach występował alkoholizm (43 osoby w rodzinie), w 10 rodzinach przemoc (35 osób w rodzinie), w 177 występowała niepełnosprawność (348 osób w rodzinach), w 108 rodzinach przyczyną udzielenia pomocy była długotrwała lub ciężka choroba (235 osób w rodzinach).

Rodziny były objęte wsparciem finansowym, a także w postaci pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w 2023 r. zawarli 99 kontrakty socjalne (93 Kontrakty Socjalne A, 6 Kontrakty Socjalne B).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej zrealizował 4 projekty socjalne:

- Od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. był realizowany projekt socjalny „Przemocy mówimy Nie w Gminie Kolbuszowa – edycja 2023” dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z terenu Miasta i Gminy Kolbuszowa, w szczególności, w których jest prowadzona procedura Niebieskie Karty oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej w rodzinie. Głównym celem projektu było stworzenie warunków sprzyjających uzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy w rodzinie, w tym pełnienia ról rodzinnych, społecznych i zawodowych. Utworzono Punkt Konsultacyjny przy M-GOPS w Kolbuszowej dla rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie, w tym w okresie od marca do czerwca 2023 r. zatrudniono psychologa. W ramach działań zaplanowano poradnictwo psychologiczne dla rodziców uczestniczących w projekcie. Odbyło się 8 spotkań z psychologiem, w których uczestniczyło 7 osób (1 osoba dwukrotnie uczestniczyła w konsultacjach). Utworzono grupę wsparcia dla osób zagrożonych lub/i doświadczających przemocy w rodzinie oraz dla osób, które wyszły już z bezpośredniego doświadczania przemocy. Oddelegowano pracownika socjalnego do prowadzenia grupy wsparcia. Łącznie w okresie od stycznia do czerwca zrealizowanych zostało 12 spotkań (2 w miesiącu x 2 godziny). Zorganizowano cykl 3 spotkań warsztatowo - informacyjnych dla rodzin zagrożonych i doświadczających przemocy w rodzinie mających problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Oddelegowano w okresie od kwietnia do czerwca 2023 r. asystentów rodziny do poprowadzenia spotkań w Dziennym Domu Wsparcia Rodziny w Kolbuszowej. Zakres warsztatów będzie obejmował tematy: 1. Komunikacja - jak radzić sobie z trudnymi uczuciami dzieci (doskonalenie umiejętności porozumiewania z dziećmi), aby nie krzywdzić swojego dziecka. 2. Znaczenie więzi między dzieckiem, a rodzicami, jak spędzać aktywnie czas z dziećmi. 3. Aktywne wspierające działania

motywowania dziecka do współdziałania, budowanie realnego poczucia własnej wartości dziecka. Łączy koszt projektu wyniósł 1200 zł.

- W okresie od 01.03.2023 r. do 21.04.2023 r. realizowano projekt „Koszyk wielkanocny 2023” we współpracy z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej dla potrzebujących osób i rodzin z terenu gminy Kolbuszowa, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej przekazała 30 zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni wytypowali 30 rodzin potrzebujących z terenu tut. Gminy. Pracownicy socjalni rozwieźli paczki do 30 osób (48 osób w rodzinach).
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w dniach od 20.09.2023 r. do 08.12.2023 r. realizował projekt socjalny „Wyprawka 2023” dla osób starszych, samotnych, długotrwale chorych, ubogich i niepełnosprawnych potrzebujących z terenu gminy Kolbuszowa. Zakupiono artykuły tekstylne tj. ścierki kuchenne, mały i duży ręcznik, komplet pościeli i toreb, artykuły gospodarstwa domowego tj. patelnię, garnek z pokrywką, artykuły przemysłowo – chemiczne tj. proszek do prania, mydła, płyn do mycia naczyń, płyn do płukania tkanin. Przygotowano paczki na łączną kwotę: 10403,82 zł. Pracownicy socjalni zrobili 23 paczki dla 23 rodzin (31 osób w rodzinach).
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w okresie od 17.11.2023 r. do 31.12.2023 r. realizował projekt socjalny „Świąteczny podarek 2023” dla potrzebujących osób i rodzin z terenu gminy Kolbuszowa, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nawiązano współpracę z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej, która przygotowała paczki żywnościowe. Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej przekazała 30 zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni w dniach od 14.12.2023 r. do 19.12.2023 r. rozwieźli paczki do 30 osób (38 osób w rodzinach).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej, która aktywnie działa na rzecz dzieci i młodzieży. W 2023 roku prowadziła:

- Program stypendialny: „Akademia Młodych Serc” – autorski program Fundacji, którego celem było wspieranie zdolnych, aktywnych i pełnych pasji młodych ludzi, posiadających szczególne osiągnięcia i angażujących się w działania wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności. Skierowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów

dziennych studiów magisterskich, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego i spełniających kryteria programu.

- Stypendia pomostowe – program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości. Celem programu było wsparcie młodzieży w pokonaniu wyjątkowo trudnej dla niej bariery związanej z rozpoczęciem nauki na wyższej uczelni poprzez ufundowanie stypendiów na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i przez to motywowanie uczniów szkół ponadpodstawowych. Skierowany był do absolwentów szkół ponadpodstawowych, pochodzących z terenu powiatu Kolbuszowskiego, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i spełniających kryteria programu. Łącznie udzielono pomocy 31 stypendystom z terenu gminy Kolbuszowa.

- Wsparcie dla uczniów – Fundacja w ramach działania „Akademia Młodych Serc Junior” udzieliła jednorazowego wsparcia finansowanego dla najlepszych uczniów i laureatów konkursów przedmiotowych uczęszczających do szkół podstawowych w Kolbuszowej. W 2023 r. wsparcie otrzymała 1 uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 1 oraz 6 uczniów/ uczennic ze Szkoły Podstawowej nr 2.

- Projekt „SPORT TO ZDROWIE – NAUKA PŁYWANIA DLA DZIECI ZE SZKÓŁ Z TERENU GMINY KOLBUSZOWA” dotyczył realizacji dodatkowych powszechnych zajęć nauki pływania dla dzieci z gminy Kolbuszowa. Zrealizowany został w okresie od 01.03.2023 r. do 31.12.2023 r. Zadaniem objętych było 363 uczniów klas I – III szkół podstawowych z terenu gminy Kolbuszowa z miejscowości: Kolbuszowa, Kolbuszowa Górna, Bukowiec, Domatków, Kupno, Przedbórz, Werynia, Widełka. Uczestnicy z poszczególnych szkół utworzyli 26 grup liczące od 10 do 15 osób. W ramach projektu przeprowadzono systematyczne zajęcia nauki i doskonalenia pływania w wymiarze 20 godzin dla każdej grupy. Głównymi efektami projektu było: upowszechnianie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży w gminie Kolbuszowa, nabycie przez dzieci objętych projektem podstawowych umiejętności pływania, profilaktyka przeciwdziałania i korygowanie wad postawy, zapobieganie zjawiskom patologii społecznych, poprzez organizację zajęć sportowych dla uczniów w gminie Kolbuszowa, efektywne wykorzystanie infrastruktury sportowej Krytej Pływalni Fregata w Kolbuszowej, wyrównywanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej poprzez objęcie projektem w szczególności uczniów, zamieszkałych w miejscowościach: Bukowiec, Domatków, Kupno, Kolbuszowa Górna, Przedbórz, Werynia, Widełka, w których nie wybudowano krytej pływalni, edukacja uczestników projektu w zakresie bezpiecznego korzystania z akwenów wodnych.

- Projekt PIKNIK SPORTOWO – REKREACYJNY FOOTBALLOWA KOLBUSZOWA. W ramach realizacji projektu przeprowadzono piknik sportowo –

rekreacyjny Footballowa Kolbuszowa w dniu 11 czerwca 2023 na terenie stadionu sportowego w Weryni. W ramach pikniku został przeprowadzony: Turniej Piłkarski w różnych kategoriach wiekowych. W turnieju wzięło udział 32 drużyny – 252 zawodników, które zmierzyły się ze sobą w turnieju piłkarskim. W każdej kategorii wiekowej każda drużyna otrzymała dyplom oraz medale, zaś 3 pierwsze miejsca otrzymały puchary i medale. Zorganizowano gry i zabawy ruchowe dla rodzin, w których wzięło udział 48 uczestników, którzy wzięli udział w zabawach i grach na świeżym powietrzu. Uczestnicy pikniku, prowadzący oraz wolontariusze zapewniony mieli posiłek: kiełbaski i potrawy z grilla oraz napoje. Dodatkowo uczniowie Zespołu Szkół Agrotechniczno – Ekonomicznych w Weryni wraz z opiekunami przygotowali zdrowe przekąski z warzyw i owoców. Odbyła się również promocja zdrowego stylu życia, przeprowadzona przez opiekunów i uczniów ZSA-E. Wszyscy częstować się mogli także ciasteczkami z lokalnej cukierni. Przeprowadzony projekt wpłynął pozytywnie na rozwój fizyczny i psychiczny uczestników. Wypełnił im w atrakcyjny sposób ich wolny czas, wyzwalając chęci do większej aktywności fizycznej. Umysłowił jak ważną rolę odgrywa aktywność fizyczna oraz wykształcił postawę pro zdrowotną jakże ważną w całym życiu. Fundacja organizując tego typu wydarzenie umożliwiła doskonalenie umiejętności sportowych i przyjemnej zabawy wszystkim chętnym bez względu na osiągnane wyniki sportowe.

- Pomoc świąteczna: Wielkanocna paczka – w kwietniu 2023 r. Fundacja zorganizowała przedświąteczną pomoc w postaci paczek żywnościowych dla rodzin z terenu powiatu kolbuszowskiego. W paczkach znajdowały się produkty spożywcze o długim terminie ważności (cukier, mąka, ryż, kasza, dżem, makaron, konserwy). W Gminie Kolbuszowa paczki otrzymało 52 rodziny, za pośrednictwem M - GOPS przekazano 30 paczek do rodzin potrzebujących, 22 bezpośrednio przekazała Fundacja.

- Świąteczna paczka – w grudniu 2023 r. Fundacja zorganizowała przedświąteczną pomoc w postaci paczek żywnościowych oraz bonów towarowych dla rodzin z terenu powiatu kolbuszowskiego. W paczkach znajdowały się produkty spożywcze o długim terminie ważności (cukier, mąka, ryż, kasza, dżem, makaron, konserwy). W gminie Kolbuszowa pomoc otrzymało łącznie 53 rodziny, za pośrednictwem M - GOPS przekazano 30 paczek do rodzin potrzebujących, 23 bezpośrednio przekazała Fundacja.

- Akcja opał na zimę. Celem akcji było udzielenie pomocy materialnej rodzinom ubogim i wielodzietnym pochodzącym z terenu Kolbuszowej i okolic w zakresie dofinansowania zakupu opału na zimę. W 2023 r. 4 rodziny otrzymały pomoc w terenie gminy Kolbuszowa.

- Akcja Komunia skierowana do dzieci przystępujących do I Komunii Świętej, pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Celem akcji było udzielenie pomocy finansowej rodzicom oraz sprawienie niespodzianki dziecku poprzez wręczenie upominku oraz talonu na zakupy. W 2023 r. w ramach akcji pomoc otrzymało 14 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa wytypowanych przez pracowników socjalnych M – GOPS w Kolbuszowej.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje z organizacją Parafialny Zespół Caritas pod wezwaniem św. Jana Pawła II przy kościele pw. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej. Organizacja wspiera osoby samotne, bezrobotne, bezdomne, chore, starsze, dzieci z rodzin ubogich, pomaga także imigrantom i uchodźcom. Organizacja Caritas w 2023 wydawała posiłki dla potrzebujących na kwotę 9 343zł. Ponadto Caritas wspierała rodziny w formie talonów na łączną kwotę w wys. 16 950 zł, zapomogi – 3 900 zł. Caritas w 2023 roku zrefundował również recepty osobom na kwotę 833,40 zł. Caritas przygotowuje paczki żywnościowe oraz „Torby Miłosierdzia” na święta. W 2023 roku przygotowano 40 paczek świątecznych, które zostały przekazane rodzinom i osobom samotnym. Jedna rodzina otrzymała pomoc w wys. 1 000 zł z uwagi na zdarzenie losowe tj. pożar. Zorganizowano również kwotę dla osoby poszkodowanej po wypadku. Caritas finansuje również Karty do Biedronki, którymi można płacić za żywność, środki higieny osobistej i środki czystości. W 2023 roku Caritas w Kolbuszowej wydał łącznie na ten cel 5 550 zł.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 r. w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego w Ukrainie organizował skuteczną pomoc dla rodzin i osób uchodźców z Ukrainy. Przyjmowano i rozpatrywano wnioski o jednorazowe świadczenie pieniężne tzw. „300 zł” na kwotę 1224 zł. Dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Kolbuszowa na kwotę 2196,50 zł w 2023 r. Pracownicy tut. Ośrodka prowadzili również nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych. W 2023 r. na terenie gminy Kolbuszowa przebywał 1 opiekun dla 1 dziecka. Tutejszy Ośrodek Pomocy prowadził również magazyn gminny, gdzie były magazynowane i wydawane dary rzeczowe ze zbiorów na pomoc dla uchodźców z Ukrainy. Rozwieziono paczki żywnościowe dla rodzin z terenu Ukrainy, które tutejszy Ośrodek otrzymał od prywatnych darczyńców. Z tej pomocy skorzystało 20 osób. Pomagano również w organizowaniu transportu darów dla obywateli Ukrainy z magazynów w Polsce. Pomagano również w wypełnianiu wniosków o świadczenie wychowawcze, kapitał opiekuńczy, dobry start, wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu

niepełnosprawności, kont bankowych i innych dokumentów dotyczących legalizacji pobytu na terenie Polski.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracował również z Niepublicznym Przedszkolem i Żłobkiem „Słoneczny Zakątek” w dystrybucji paczek świątecznych dla dzieci. W 2023 roku z terenu gminy Kolbuszowa z tej formy pomocy skorzystało 5 rodzin (18 dzieci w rodzinach).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej współpracuje również z organizacjami o zasięgu ogólnopolskim działającymi na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych, które pomagają w pozyskiwaniu funduszy na leczenie i rehabilitację.

2. Przeciwdziałanie przemocy domowej i rozwiązywanie problemów uzależnień w rodzinie.

Przez pojęcie przemocy domowej należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W gminie Kolbuszowa realizowana jest procedura „Niebieskie Karty”. W 2023 roku procedura prowadzona była w 85 rodzinach, w których było 156 osób dotkniętych przemocą, w tym 89 osób dorosłych i 67 dzieci.

W ramach toczących się procedur „Niebieskie Karty” członkowie grup diagnostyczno - pomocowych podejmowali działania na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie m.in.: monitorowanie sytuacji, praca socjalna, wskazanie możliwości uzyskania bezpłatnej specjalistycznej pomocy (terapeutycznej, psychologicznej, poradnictwa zawodowego, medycznego, rodzinnego, socjalnego, wsparcia psychologa), wskazanie lokalnego systemu wsparcia, udzielanie poradnictwa w zakresie możliwości uzyskania rozwiązania trudnej sytuacji, udzielanie wsparcia emocjonalnego, warsztaty „szkoła dla rodziców”, motywowanie do udziału w grupach wsparcia, porady indywidualne/konsultacje z psychologiem w ramach projektu socjalnego, wskazanie możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej dla osób

współzależniowych, wskazano możliwość skorzystania z lokalnego punktu dla osób pokrzywdzonych przestępstwem (motywowanie, kierowanie, przekazania danych adresowych, wskazanie możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej dla osób współzależniowych, wsparcie OPS (świadczenia pieniężne, pomoc finansowa, rzeczowa). Utworzono grupę wsparcia, z której skorzystało 22 osoby.

Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc to m.in.: monitorowanie sytuacji, motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, skierowanie sprawy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, motywowanie do podjęcia leczenia i/lub terapii odwykowej, występowanie z wnioskiem o skierowanie na leczenie odwykowe, zobowiązanie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy o zaprzestania zachowań agresywnych, rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, zgłoszenie do prokuratury, policji informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk, wsparcie OPS (świadczenia pieniężne, pomoc finansowa, rzeczowa), Skierowanie sprawy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wniosek do prokuratury Rejonowej w Kolbuszowej w sprawie wszczęcia postępowania mającego na celu złożenia w Sądzie wniosku o przymusowe leczenie odwykowe.

Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie to m.in.: pomoc w uzyskaniu specjalistycznej pomocy, udzielenie szeroko rozumianego poradnictwa, motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy, praca socjalna.

Działania kierowane również były do dzieci doświadczających przemocy w rodzinie, to m.in.: monitoring, praca socjalna, wsparcie pedagoga/psychologa szkolnego, pomoc w formie dożywiania dzieci, wskazanie miejsc zajmujących się pomocą dzieciom i rodzinom, wskazanie możliwości skorzystania z wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci (motywowanie, kierowanie), pomoc dydaktyczna, konsultacje, działania kompensacyjno-wyrównawcze, wsparcie asystenta rodziny, praca socjalna, wniosek do Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji małoletnich dzieci.

Od 01.09.2023 r. do 31.12.2023 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizował projekt „Przemocy mówimy NIE w Gminie Kolbuszowa – edycja 2023” w ramach programu osłonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem projektu była poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy domowej z terenu gminy Kolbuszowa. Stworzono możliwość aktywnego podejmowania i realizowania działań

stanowiących poszerzoną ofertę pomocową na rzecz osób uwikłanych w przemoc domową. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- Utworzono i prowadzono Punkt Konsultacyjny przy M-GOPS w Kolbuszowej dla rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej. Celem działania Punktu było rozpoznanie problemu przemocy domowej, wsparcie i wskazanie możliwych form uzyskania pomocy, zdobycie umiejętności przeciwstawiania się zachowaniom przemocowym, wskazanie różnych form, możliwości i działań w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych, wskazanie instytucji pomocowych. Zgodnie z założeniem, jedna osoba mogła skorzystać z więcej niż jednej godziny konsultacji w zależności od sytuacji rodzinnej. Łącznie w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego w okresie IX-XII 2023 r. zrealizowano 48 godzin konsultacji: 10 godz. konsultacji ze specjalistą w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc/ terapeutę uzależnień, 20 godz. konsultacji z psychologiem, 8 godz. konsultacji z pedagogiem, 10 godz. konsultacji z pracownikami socjalnymi.
- Zorganizowano spotkanie edukacyjne dot. przemocy domowej i jej przeciwdziałaniu w m-cu października 2023 r. Spotkanie (nieodpłatnie) poprowadził specjalista ds. przemocy domowej. Spotkanie skierowano do rodzin zagrożonych i/lub uwikłanych w przemoc domową. Podczas spotkania przekazano rzeczowe informacje nt. specyfiki przemocy domowej, w tym wobec dzieci, zwrócona została uwaga na to, jakie zachowania kwalifikowane są jako przemoc oraz wskazane zostały możliwości uzyskania pomocy. Uczestnikom udostępniono m.in.: poradniki, materiały o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, dotyczące zjawiska przemocy i mechanizmów przemocy.
- Utworzono grupę wsparcia dla osób zagrożonych i doznających przemocy, wspierano jej funkcjonowanie. Spotkania grupy wsparcia prowadzili pracownicy socjalni M-GOPS, w ramach swoich obowiązków służbowych. Realizacja spotkań grupy wsparcia pozwoliła uczestnikom dzielić się swoimi problemami i doświadczeniami. Pozwoliła również zdobywać siłę, oparcie i wiarę na wyjście z trudnej sytuacji w/w osobom. Łącznie zrealizowano 9 spotkań w okresie IX-XII 2023 r. Jedno spotkanie w m-cu wrześniu 2023 r. zorganizowano w formie warsztatów kulinarnych dla uczestniczek grupy wsparcia i ich dzieci, podczas którego pod nadzorem wykwalifikowanej osoby, uczestnicy przygotowywali i degustowali przekąski, desery i lemoniady. Jedno ze spotkań grupy wsparcia w m-cu grudniu 2023 r., zorganizowano w formie spotkania wigilijnego z bufetem w formie ciepłego poczęstunku.

- Superwizja dla specjalistów zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Zrealizowano 2 sesje po 5 godzin do przeprowadzenia Superwizji konsultacyjno – wspierającej dla członków ZI i GR, został zatrudniony specjalista Superwizji. Spotkania Superwizji odbyły się w m-cu wrześniu i październiku 2023 r.
- Szkolenia dla osób zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Zrealizowane szkolenia wpłynęły na poszerzenie wiedzy nt. podejmowanych działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz na wzmocnienie kompetencji zawodowych niezbędnych do pracy interdyscyplinarnej. Zrealizowano dwa szkolenia po 5 godz. każde. Pierwsze pn. „Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy”, drugie pn. „Wsparcie dziecka uwięzłego w przemoc domową” - składało się z dwóch paneli. Dodatkowo w ramach działania zorganizowano Konferencję, podczas której 4 specjalistów wygłosiło prelekcje dotyczące różnych aspektów wsparcia dziecka doświadczającego przemocy. W Konferencji wzięło udział ponad 80 osób. Zakupiono materiały szkoleniowe, biurowe i eksploatacyjne, rzutnik z ekranem i okablowaniem.
- Promocja działań, tj. akcja informacyjna o profilaktyce przemocy domowej oraz promocja działań podejmowanych w projekcie poprzez umieszczenie informacji w prasie lokalnej (Korso Kolbuszowskie, Przegląd Kolbuszowski) oraz na stronie internetowej M-GOPS w Kolbuszowej, Gminy Kolbuszowa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2023 roku rozpowszechniło 50 ulotek i broszur dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

PCPR prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej, z którego w 2023 roku skorzystało 54 osoby z terenu gminy Kolbuszowa. PCPR organizuje również grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. W 2023 roku odbyło się 12 spotkań z 7 osobami. W 2023 roku 11 osób z terenu gminy Kolbuszowa zostało skierowanych do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej w 2023 r. w ramach profilaktyki społecznej realizowała programy profilaktyczne: „Bezpieczny Senior”, „Ostrożnie – pies”, „Cyberbezpieczni” oraz szereg działań profilaktycznych m. in. „Bezpieczeństwo I Klasa”, „Ograniczać wandalizm”, „Bezpieczny ogród”, „Nie dla narkotyków. Najczęściej poruszanym tematem podczas spotkań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do wszystkich grup społecznych było cyberbezpieczeństwo. Podczas każdego spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną przekazywane były informacje dotyczące odpowiedzialności prawnej małoletnich na podstawie wybranych przepisów Kodeksu Karnego, Kodeksu Wykroczeń i innych ustaw

szczegółowych. Podczas spotkań z rodzicami dzieci i młodzieży szkolnej omawiane były prawa i obowiązki rodziców wynikające z przepisów Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego oraz niektórych przepisów Kodeksu Karnego i Kodeksu Wykroczeń.

Policjanci podjęli 52 interwencje domowe w związku z przemocą. Wobec 1 sprawcy został wydany nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego najbliższego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Sześciu sprawców przemocy domowej zatrzymano w związku ze stosowaniem przemocy domowej. W Izbie Wytrzeźwień izolowano 45 osób.

Okręgowy Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem w Stalowej Woli prowadzi w Kolbuszowej Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem dla mieszkańców tut. gminy. W 2023 roku realizował projekt „Razem Bezpieczniej 2” finansowany przez Ministerstwo Sprawiedliwosci z Funduszu Sprawiedliwosci objął pomocą 44 osoby z terenu tut. gminy. W 2023 r. udzielono wsparcia:

- pomoc pierwszego kontaktu – 44 osoby, pomoc prawna – otrzymało 13 osób (78,5 godzin na łączną kwotę 7 850 zł),
- pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna – 7 osób (56 godzin na łączną kwotę 6 060 zł),
- pomoc psychiatryczna – 1 osoba (4 godzin na kwotę 600 zł),
- sfinansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat za energię elektryczną – 1 osobie na kwotę 348,32 zł,
- pokrycie kosztów zakupu żywności, środków czystości i higieny osobistej – 16 osób na kwotę 9 697 zł,
- sfinansowanie zakupu podręczników szkolnych – 5 osób na kwotę 1 250 zł,
- sfinansowanie kosztów zorganizowanego wyjazdu uprawnionego małoletniego tj. kolonii – 3 osoby na kwotę 8 342,58 zł,
- zakup urządzeń i wyposażenia – 2 osoby na kwotę 7 435 zł,
- pokrycie kosztów świadczeń zdrowotnych – rehabilitacji w związku z utratą zdrowia i sprawności fizycznej w wyniku popełnionego przestępstwa – 1 osobie sfinansowano specjalistyczną rehabilitację na kwotę 19 805 zł,
- pokrycie kosztów transportu związanych z uzyskaniem świadczeń zdrowotnych lub psychoterapii – 2 osobom sfinansowano koszty dojazdu na rehabilitację i sesje psychoterapeutyczne na łączną kwotę 711,99 zł,

- dostosowanie lokalu mieszkalnego do potrzeb osoby pokrzywdzonej przestępstwem w przypadku, gdy utrata sprawności fizycznej nastąpiła w wyniku przestępstwa – 1 osobie sfinansowano koszty dostosowania lokalu mieszkalnego na kwotę 12 600, zł.

Na terenie tut. Gminy działa Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień z której w 2023 roku skorzystało: z indywidualnej terapii leczenia uzależnień 2122 osoby, diagnozy – 491 osób.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2023 r. realizowała działania:

- zachęcanie rodzin z problemem uzależnień i przemocy do korzystania z pomocy terapeutycznej, motywowanie do udziału w grupach wsparcia, zasięgania porad prawnych oraz dążenie do podnoszenia skuteczności tych działań,
- podejmowanie działań mających na celu ograniczanie ilości spożywanego alkoholu poprzez pracę nad zmianą postaw społecznych,
- zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami do środków psychoaktywnych.

GKRPA w każdy wtorek w godzinach od 15:00 do 17:00 prowadziła dyżury członków, na których udzieliła pomocy i porad. Na dyżury zgłaszały się osoby zainteresowane uzyskaniem informacji bądź pomocy w sprawie radzenia sobie z uzależnieniem własnym lub członków rodziny. Z tego wsparcia korzystają osoby wzywane przez GKRPA lub zgłaszające się z własnej potrzeby. W 2023 roku udzielono 57 porad dla 57 osób. Podczas dyżuru kierowano osoby do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego (24 osoby). W 2023 roku skierowano 2 wnioski do Prokuratury Rejonowej w Kolbuszowej o przymusowe leczenie.

W zakresie profilaktyki uzależnień GKRPA w 2023 r. rozpowszechniła 120 ulotek, plakatów i broszur. Podejmowane były działania edukacyjne w formie spotkań i pogadarek realizowanych dla mieszkańców gminy Kolbuszowa. W ramach tych działań w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych pedagodzy szkolni oraz zaproszeni goście np. policjanci prowadzili pogadanki o tematyce uzależnień. W 2023 r. 179 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa uczestniczyło w półkoloniach współfinansowanych przez GKRPA w Kolbuszowej. Ponadto Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest również poprzez dofinansowanie jadalni CARITAS oraz Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej „Przystań” w Kolbuszowej.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Kolbuszowej w Domu Wspierania Rodziny w Kolbuszowej. Punkt był czynny dwa razy w miesiącu (drugi i czwarty wtorek miesiąca) w godz. od 15:00 do 19:00. Spotkania prowadził

certyfikowany terapeuta ds. uzależnień. Z profesjonalnej pomocy korzystała młodzież i osoby dorosłe. Do 03.09.2023 roku przyjętych zostało 66 osób (przy czym niektóre osoby zgłaszały się kilkakrotnie).

CEL STRATEGICZNY II: Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, w którym może odbywać się naturalny proces kształtowania osobowości jej członków, w szczególności dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie zrealizować podstawowych zadań, relacje rodzinne ulegają zaburzeniom, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dezorganizacja rodziny przyczynia się do niedostosowania społecznego dziecka. Rodzina powinna przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym otrzymać daleko idącą pomoc w formie wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz pracy socjalnej. Ta pomoc powinna być silnie skorelowana z pomocą materialną adresowaną do rodzin o najniższych dochodach.

M-GOPS w Kolbuszowej, dział świadczeń rodzinnych w roku 2023 udzielił pomocy w postaci finansowej, w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka dla 445 rodzin na kwotę 1 738 783,05 zł.

W 2023 r. tut. Ośrodek wypłacił świadczenie rodzicielskie przysługujące kobietom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego w wys. 266 995 zł dla 47 matek. Świadczenia opiekuńcze w tym zasiłek pielęgnacyjny pobrało 760 osób (1 787 803 zł), specjalny zasiłek opiekuńczy pobrało 10 osób (54 808 zł), świadczenie pielęgnacyjne – 327 osób na kwotę 8 353 555 zł.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 roku z Funduszu Alimentacyjnego udzielił pomocy 40 rodzinom tj. 62 osoby uprawnione do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 310 162 zł.

W 2023 r. w gminie Kolbuszowa świadczenie „Za życiem” w wys. 4 000 zł tytułu urodzenia żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu wypłacono dla 3 rodzin, w łącznej kwocie 12 000 zł.

M-GOPS w Kolbuszowej, dział świadczeń rodzinnych w roku 2023 udzielił pomocy w postaci dodatku z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła dla 9 osób na kwotę 9 000 zł. Dział Świadczeń Rodzinnych wypłacał zwrot podatku VAT za dostarczenie paliwa gazowego. W 2023 roku wpłynęło 320 wniosków, a kwota wypłaconej refundacji wyniosła 66 159, 29 zł.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizuje pomoc społeczną w formie finansowej m.in.: wypłaty świadczeń (zasiłków: celowych, stałych, okresowych), i niefinansowej m.in.: ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, pracy socjalnej, posiłków i innej pomocy rzeczowej dla rodzin, specjalistycznych usług opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do: Środowiskowego Domu Samopomocy w Kolbuszowej, Centrum Integracji Społecznej w Kolbuszowej, Dziennego Domu Seniora + w Hucie Przedborskiej i Dziennego Domu Pobytu Seniora w Kolbuszowej.

W 2023 roku ze wszystkich form pomocy skorzystało ogółem 563 rodziny, 1238 osób w tym 308 dzieci.

Jedną z form pomocy dla rodzin z dziećmi o niskich dochodach jest dożywianie w placówkach oświatowych. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej zawiera porozumienia ze szkołami i przedszkolami, dzięki czemu finansuje dożywianie dzieci w formie jednego ciepłego posiłku w szkole i przedszkolu. W 2023 roku z dożywiania w szkole i przedszkolu skorzystało 209 dzieci w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Inną formą pomocy dla rodzin jest stypendium szkolne. Uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna może starać się o przyznanie stypendium.

- od stycznia do czerwca 2023 r. wypłacono stypendium szkolne dla 67 uczniów (41 uczęszczających do szkoły podstawowej oraz 26 uczęszczających do szkoły średniej) na kwotę 52 322,53 zł,
- od września do grudnia 2023 r. wypłacono stypendium szkolne dla 66 uczniów (43 uczęszczających do szkoły podstawowej oraz 23 uczęszczających do szkoły średniej) na kwotę 47 938,93 zł.

Ogółem w 2023 roku udzielono pomocy materialnej dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kolbuszowa dla 40 rodzin w tym 90 uczniów (58 uczniów szkół podstawowych oraz 32 uczniów szkół średnich).

Zasiłek szkolny jest to pomoc materialna o charakterze socjalnym przysługująca uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. W 2023 roku z takiej formy skorzystał jeden uczeń na kwotę 620 zł z terenu gminy Kolbuszowa.

Rodziny wielodzietne mogą skorzystać z pomocy na podstawie Karty Dużej Rodziny. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych dla rodzin 3+.

W 2023 r. na zniżki przyznane na podstawie Karty Dużej Rodziny wydatkowano dla Miejskiego Domu Kultury – 5 915 zł, Krytej Pływalni – 18 030,20 zł, przedszkoli i szkół 30 006,83 zł tj. w sumie 53 952,03 zł.

W gminie Kolbuszowa lokalny system wsparcia rodzin wielodzietnych obowiązuje za okazaniem ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny (KDR). W gminie Kolbuszowa na koniec 2023 r. 1 654 rodziny posiadały Kartę (w formie tradycyjnej i/lub elektronicznej). Ogółem w 2023 r. roku było 5 396 osób posiadających Kartę, w tym dla rodziców 3 038 kart i dla dzieci 2 358 kart. W 2023 r. złożono 33 wnioski o nową Kartę, 23 wnioski na Kartę w związku z nową osobą w rodzinie oraz wydano 14 duplikatów Karty. Na koniec 2023 r. wydano 234 wnioski wyłącznie dla rodziców.

Zniżki dla rodzin wielodzietnych w gminie Kolbuszowa udzielają:

- 30 % zniżki na bilet wstępu na Krytą Pływalnię Fregata w Kolbuszowej
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki za zajęcia dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, świadczone przez publiczne przedszkola gminy Kolbuszowa w czasie przekraczającym wymiar zajęć pięciu godzin dziennie;
- 30 % zniżki na odpłatne zajęcia świadczone przez Fundację na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 100 % zniżki na diagnozę logopedyczną i neurologopedyczną oraz 25 % zniżki na terapię logopedyczną i neurologopedyczną w Gabinecie Neurologopedycznym Anna Chmielowska.
- 50 % bonifikaty w płatnej strefie parkowania w Kolbuszowej (dot. opłaty abonamentowej).

W 2023 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej przy współpracy z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie wysłał na wypoczynek letni dzieci z rodzin o niskich dochodach. Z gminy Kolbuszowa wyjechało 8 dzieci w wieku od 7 do 18 lat, do

Ośrodka kolonijnego w Internacie Zespołu Szkół Morskich w Darłowie na 10 – dniowy pobyt od 16 -25.07.2023 r.

Pracownicy socjalni OPS w Kolbuszowej prowadzą zintensyfikowaną pracę w szczególności z rodzinami, które mają problemy opiekuńczo - wychowawcze.

Celem głównym pracy jest poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, poprzez:

1) wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności opiekuńczo wychowawczych w zakresie:

- pełnienia ról rodzicielskich, stosowania właściwych metod wychowawczych,
- konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, prawidłowej komunikacji w rodzinie,
- kształtowania norm i wartości rodzinnych, rozpoznawania problemów i potrzeb rozwojowych dziecka,
- organizacji czasu wolnego dla rodziny i dziecka,
- zabezpieczenia właściwej opieki osobie zależnej w rodzinie,

2) wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie:

- racjonalnego gospodarowania budżetem,
- określania prawidłowej hierarchii potrzeb,
- podziału obowiązków w rodzinie,
- dbania o higienę i zdrowy styl życia,
- organizowania przestrzeni w domu,
- przygotowania pełnowartościowych posiłków, dostosowanych do wieku.

3) wzmocnienie lub nabycie prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania w zakresie:

- korzystania z zasobów środowiska lokalnego,
- korzystania z własnych możliwości i uprawnień
- załatwiania spraw urzędowych
- komunikacji społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 roku zatrudniał 13 pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami.

Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych wymaga

interdyscyplinarnego przygotowania, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym oraz rozwijanie poczucia ich własnej wartości poprzez wykorzystanie ich możliwości.

Oprócz działań pracownika socjalnego rodziny są objęte pomocą asystenta rodziny, którego działania skoncentrowane są głównie na pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Pedagogizacja rodziców dotyczyła prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamianie rodzicom ich roli w stosunku do dzieci, pokazywanie korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców względem dzieci, motywowanie rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 roku zatrudniał trzech asystentów rodziny, pracujących z rodzinami. Pomocą zostało objęte 27 rodzin łącznie 91 osób (40 osób dorosłych i 51 dzieci). Działanie asystenta rodziny przyczyniły się do poprawy postaw rodzicielskich rodziców i wzmocnienia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych.

Na terenie gminy Kolbuszowa jednostką, która działa na rzecz podnoszenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców jest Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolbuszowej. W 2023 r. realizowała projekt kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” pełniąc rolę wiodącego ośrodka koordynacyjno – rehabilitacyjno – opiekuńczego prowadzącego wczesne wspomaganie rozwoju dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. Projektem objęto 10 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa.

W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kolbuszowej dzieci i młodzież zamieszkała na terenie gminy Kolbuszowa może skorzystać z pomocy w zakresie:

- pedagogiki
- psychologii i psychoterapii
- logopedii
- doradztwa zawodowego.

Ponadto w ramach swojej działalności Poradnia przeprowadziła 2 spotkania o charakterze pedagogizacji rodziców z gminy Kolbuszowa. W spotkaniach wzięło udział 100 osób.

W tut. gminie w 2023 roku funkcjonowało 6 przedszkoli niepublicznych (500 wychowanków), 6 przedszkoli publicznych, 8 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. We wszystkich szkołach na terenie gminy była zapewniona opieka pozalekcyjna nauczycieli lub funkcjonowały świetlice szkolne (10 świetlic). W placówkach prowadzone były szkolenia dla rodziców o różnej tematyce oraz zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, którymi objęte zostały dzieci z klas od I – VIII.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje żłobek „Słoneczny Zakątek”. W 2023 roku uczęszczało do niego 158 dzieci z terenu tut. gminy.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 roku świadczył usługi specjalistyczne dla 5 niepełnosprawnych dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których prowadzone były zajęcia logopedyczne i terapeutyczne.

Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „PRZYSTAŃ” rozpoczęła swoją działalność 2022 roku. Od stycznia do grudnia 2023 roku do Świetlicy uczęszczało 30 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa. Zajęcia w Świetlicy trwały od poniedziałku do piątku w godzinach od 11 do 17. Świetlica adresowała swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku od 7-15 lat pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, patologicznych, z problemami osobowościowymi i emocjonalnymi, z zaburzeniami w zachowaniu, z trudnościami w uczeniu się, wychowującymi się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju psychofizycznego, mieszkające na terenie gminy Kolbuszowa. Ponadto w 2023 r. w półkoloniach letnich udział w zajęciach wzięło łącznie 58 dzieci, w tym 6 wychowanków Świetlicy z terenu gminy Kolbuszowa. Przedsięwzięcia realizowane przez Świetlicę to: kiermasz wielkanocny, udział w konkursach plastycznych, wyjazd do kina, spotkania integracyjne z rodzicami i seniorami, spotkanie z policjantem, spotkanie mikołajkowe. W trakcie całego roku 2023 w Świetlicy były organizowane różnego rodzaju zajęcia tj. edukacyjne, plastyczne, muzyczne, techniczne, kulinarne, czytelnicze, rozwijające zdolności i pasje dzieci.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje Zespół Szkół Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej o zasięgu powiatowym. W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież, które mają orzeczenie z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o potrzebie specjalnego kształcenia. Dzięki uczestnictwu w tych zajęciach dzieci mają możliwość indywidualnego kształcenia, dostosowanego do swojej niepełnosprawności. Oprócz standardowych zajęć edukacyjnych i wychowawczych, podopieczni mają możliwość uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych, tanecznych i muzycznych, w przeglądach i konkursach, zajęciach dodatkowych i okolicznościowych imprezach z udziałem zaproszonych gości i rodziców. Angażują uczniów w życie społeczne tj. angażowanie w szczepienia, organizowanie Dnia Papieskiego, Dnia Solidarności z Osobami z Zespołem Dawna oraz Dnia Autyzmu, udział w rekolekcjach wielkopostnych. Przy Szkole Specjalnej działa Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „ISKIERKA”, które realizuje działania związane z organizacją i finansowaniem dodatkowych wydarzeń na rzecz dzieci niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej realizuje zadania powiatu dotyczące rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy

społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych. Celem tych działań jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Do zadań PCPR należy również prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych, dla dzieci i młodzieży.

Według danych PCPR w Kolbuszowej w 2023 r. z terenu gminy Kolbuszowa:

- jedno dziecko z terenu gminy Kolbuszowa opuściło rodzinę zastępczą,
- dwoje dzieci przebywające w placówkach lub rodzinach zastępczych usamodzielniało się.

W 2023 r. w rodzinach zastępczych przebywało 3 dzieci. Ośrodek Pomocy w Kolbuszowej sfinansował pobyt tych dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 19 121,32 zł. PCPR w Kolbuszowej w 2023 r. przeznaczył 28 591,36 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z naszej gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Na kontynuowanie nauki dla 4 osób usamodzielnionych z rodziny zastępczej PCPR przeznaczył 60 810,62 zł, a dla 2 osób usamodzielnionych z placówki opiekuńczo – wychowawczej 15 484 zł.

Ponadto PCPR w 2023 r. realizował 1 projekt:

- „Aktywny Samorząd”, którym objętych zostało 20 osób.

W gminie Kolbuszowa rodziny o trudnej sytuacji materialnej i określonej ustawowo powierzchni mieszkania mogą skorzystać z pomocy w formie dofinansowania do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W 2023 r. liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych wyniosła 80 na kwotę 210 715,28 zł.

W 2023 r. dodatek energetyczny został zawieszony.

Parafialny Zespół Caritas przy Parafii pw. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej wspiera osoby samotne, niepełnosprawne, zagrożone wykluczeniem społecznym, bezrobotne, osoby z problemem alkoholowym oraz rodziny. W 2023 r. zrealizowano następujące działania:

- posiłki w jadalni Caritas w Kolbuszowej dla potrzebujących
- 40 paczek świątecznych
- talony na zakup żywności
- pomoc indywidualna m.in. opłacanie recept lub zapomogi
- sprzedaż „chlebków wielkanocnych” i zorganizowanie kwesty na leczenie

i rehabilitację dla chłopca po wypadku.

Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” w 2023 roku zrealizowała zadania na rzecz dzieci i młodzieży i ich rodzin:

- Akcja opał na zimę – celem akcji było udzielenie pomocy materialnej rodzinom ubogim i wielodzietnym pochodzącym z terenu Kolbuszowej i okolic w zakresie dofinansowania zakupu opału na zimę. W 2023 r. pomoc otrzymało 4 rodziny.
- Akcja Komunia – Celem akcji jest udzielenie pomocy finansowej rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W 2023 r. pomoc otrzymało 14 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.
- Programy stypendialne (Akademia Młodych Serc, Stypendia Pomostowe – program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości). Łącznie w programach stypendialnych udzielono pomocy 31 stypendystom.
- Wsparcie dla uczniów „Akademia Młodych Serc Junior”. Celem było udzielenie jednorazowego wsparcia finansowego dla najlepszych uczniów i laureatów konkursów przedmiotowych. W 2023 r. wsparcie otrzymało 7 uczniów.
- Projekty edukacyjno – wychowawcze SPORT TO ZDROWIE – nauka pływania dla dzieci ze szkół z terenu gminy. Zadaniem objętych było 363 uczniów klas od I-III szkół podstawowych z terenu gminy Kolbuszowa, PIKNIK SPORTOWO – REKREACYJNY FOOTBALLOWA KOLBUSZOWA - projekt realizowany na terenie stadionu sportowego w Weryni.
- Pomoc świąteczna: Wielkanocna paczka – w kwietniu 2023 r., Świąteczna paczka – w grudniu 2023 r. W organizacji tych akcji pomocy Fundacja podjęła współpracę z M-GOPS w Kolbuszowej.

MDK w Kolbuszowej w 2023 r. realizował szereg działań na rzecz mieszkańców Gminy Kolbuszowa. W Miejskim Domu Kultury i podległych filiach w Kolbuszowej Górnej, świetlicach w Domatkowie i Świerczowie w 2023 r. odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży z podziałem na wiek, z dziedziny:

- tańca współczesnego
- śpiewu z zakresu wokalistyki i emisji głosu
- warsztaty malarskie dla dorosłych
- warsztaty rękodzieła dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- zajęcia z zakresu nauki gry na instrumentach muzycznych
- warsztaty z zakresu choreografii.

W Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej działa Orkiestra Dęta oraz Klub Seniora, natomiast w filii w Kolbuszowej Górnej działa Zespół Ludowy Górniacy. W MDK w Kolbuszowej udało się zorganizować liczne imprezy, które przyciągnęły osoby starsze, dorosłe, młodzież i dzieci. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej w 2023 r. realizowała imprezy dla dzieci i młodzieży – 148, dla osób starszych – 2, dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży – 58. Biblioteka gromadzi i wypożycza gry planszowe dla dzieci i dorosłych co przełożyło się na 1191 wypożyczeń w 2023 r. Ponadto projekt czytelniczy dla 3-6 latków „Z książką na Start” realizowany w 2023 r. trwa nadal – 80 wydanych wyprawek w postaci książek. W 7 filiach w 2023 r. odbyło się 334 wydarzenia o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, literackim i lekcji bibliotecznych, w których udział wzięło 3788 osób.

Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej w ramach profilaktyki społecznej w 2023 r. realizowała programy profilaktyczne: „Bezpieczny Senior”, „Ostrożnie – pies”, „Cyberbezpieczni” oraz szereg działań profilaktycznych m.in. „Bezpieczeństwo I Klasa”, „Ograniczyć wandalizm” i inne. Najczęściej poruszanym tematem podczas spotkań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do wszystkich grup społecznych było cyberbezpieczeństwo. Podczas każdego spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną przekazywane były informacje dotyczące odpowiedzialności prawnej małoletnich i nieletnich na podstawie wybranych przepisów Kodeksu Karnego, Kodeksu Wykroczeń i innych ustaw szczegółowych. Podczas spotkań z rodzicami dzieci i młodzieży szkolnej omawiane były prawa i obowiązki rodziców wynikające z przepisów Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego oraz niektórych przepisów Kodeksu Karnego i Kodeksu Wykroczeń.

CEL STRATEGICZNY III: Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym

1. Aktywizowanie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki środowiskowej

Na terenie miasta i gminy Kolbuszowa na dzień 31.12.2023 r. zamieszkiwało 4852 osoby w wieku poprodukcyjnym, w tym 3227 kobiet i 1625 mężczyzn.

Z pomocy społecznej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej skorzystały 333 osoby starsze, w tym 193 kobiety i 140 mężczyzn. W większości były to osoby samotne, długotrwale chore wymagające pomocy osób drugih w wykonywaniu podstawowych czynności domowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia usługi opiekuńcze, pomoc finansową, pracę socjalną, pomoc rzeczową, kieruje do dziennych domów lub całodobowych domów pomocy społecznej. W 2023 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych w postaci pomocy domowej dla osób starszych i niepełnosprawnych skorzystało 41 osób w łącznej ilości 11 133 godzin. Budżet przeznaczony na świadczone usługi w 2023 r. wyniósł 617 587,32 zł.

W 2023 r. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL” w ramach działań dotyczących problematyki wykluczenia społecznego realizowała przedsięwzięcie „Usługi opiekuńcze na terenie Powiatu Kolbuszowskiego”, z którego skorzystało 30 osób z terenu powiatu kolbuszowskiego. Celem projektu było świadczenie usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych, w tym niepełnosprawnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu kolbuszowskiego.

W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało łącznie 27 osób, w tym 19 osób w wieku powyżej 60 roku życia, w tym 7 kobiet i 12 mężczyzn. Średni miesięczny koszt utrzymania jednej osoby w domu pomocy społecznej w 2023 r. kształtował się na poziomie 5297 zł. Z dochodów osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wynika, że Gmina Kolbuszowa jest zobowiązana dopłacać do każdej osoby średnio po około 3423 zł miesięcznie. Na zadanie kierowania osób z terenu gminy Kolbuszowa do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za ich pobyt w domu w 2023 r. wydatkowano kwotę 938 230,56 zł.

Mieszkańcy Gminy Kolbuszowa przebywali:

- 11 osób w DPS dla osób w podeszłym wieku
- 7 osób w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych
- 5 osób w DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie
- 3 osoby DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych

- 1 osoba w DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie.

W gminie Kolbuszowa działają dzienne ośrodki wsparcia: Dzienny Dom Senior+ w Hucie Przedborskiej, Dzienny Dom Pobytu Seniora w Kolbuszowej oraz Dzienny Dom Pomocy Św. Brata Alberta dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku powyżej 60 lat. Ich celem jest zapobieganie wykluczeniu oraz marginalizacji życia społecznego osób starszych poprzez zapewnienie im różnorodnych form aktywizacji i samorealizacji. Wszystkim osobom zapewniony jest ciepły posiłek oraz dowóz z miejsca zamieszkania. Placówki zapewniają osobom starszym pomoc w czynnościach dnia codziennego, zajęcia edukacyjne, kulturalno – oświatowe, aktywizujące społecznie, ruchowe i rehabilitacyjne. W 2023 r. w Dziennym Domu Senior + uczestniczyło 25 osób, w Dziennym Domu Pobytu Seniora uczestniczyło 35 osób, w Dziennym Domu Pomocy Św. Brata Alberta uczestniczyło średnio od 13 do 16 osób.

Na terenie Gminy Kolbuszowa działa Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, który świadczy pomoc pielęgnacyjno-medyczną dla osób niepełnosprawnych, starszych i długotrwale chorych. W 2023 r. z terenu Gminy Kolbuszowa pod opieką ZOL-u było 41 osób.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Kolbuszowej, który w 2023 r. zrzeszał 110 osób. Główną działalnością związku jest organizacja spotkań integracyjnych, wycieczek i pikników dla seniorów. W 2023 roku zorganizowano 5 spotkań integracyjnych i kulturalnych. Zorganizowane spotkania to: Dzień Babci i Dziadka, Majówka na Skansenie, Spotkanie z okazji Dnia Matki i Ojca, Piknik Dożynkowy, Spotkanie z okazji Dnia Seniora. Ponadto związek zorganizował 5 wycieczek krajoznawczych oraz wyjazdy do kina i teatru.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej w 2023 roku dla osób starszych zorganizowała prelekcję w Dziennym Domu Pobytu Seniora „Archiwa domowe – dlaczego warto gromadzić pamiątki rodzinne”. W spotkaniu wzięło udział 25 osób. Ponadto placówka realizuje szereg zajęć, spotkań, seminariów, wystaw, recitali dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

W Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej, podległej filii w Kolbuszowej Górnej oraz w świetlicach w Domatkowie i Świerczowie w 2023 roku odbywały się zajęcia dla dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych. W Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej działał Klub Seniora, a w Domatkowie odbywały się spotkania dla osób starszych. Podczas zajęć spotykały się osoby starsze dzieląc się swoimi umiejętnościami manualnymi i kulinarnymi. Zorganizowano również Dzień Seniora. W Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej działa Orkiestra Dęta, do której należą również osoby starsze. Efektem końcowym ich pracy są liczne koncerty, na które przybywa duża liczba słuchaczy. W filii

w Kolbuszowej Górnej działa Zespół Ludowy Górnicy, w skład którego wchodzi zarówno młodzież, osoby dorosłe, w tym starsze. Podczas warsztatów członkowie opracowują repertuar, z którym bardzo często wyjeżdżają na różne festiwale zdobywając nagrody i wyróżnienia. Miejski Dom Kultury zorganizował również liczne imprezy, które przyciągały między innymi osoby starsze tj. koncerty, widowiska, występy taneczne, imprezy okolicznościowe.

Kryta Pływalnia FREGATA w Kolbuszowej w 2023 roku organizowała zajęcia w wodzie, mające na celu poprawienie kondycji ruchowej osób starszych (seniorów – emerytów) z Kolbuszowej. W 2023 roku odnotowano 1230 wejść na zajęcia seniorów z terenu gminy Kolbuszowa, a na zajęcia gimnastyczne w wodzie dla seniorów 414 wejść. Koordynacja ruchowa w formie ćwiczeń w wodzie dla seniorów jest bardzo ważna, pozwala dłużej cieszyć się dobrą kondycją ruchową jak również pomaga na wiele schorzeń ruchowych i dolegliwości oraz poprawia samopoczucie u osób w starszym wieku. Na zajęcia wodne dla „Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych” oraz osób biorących udział w projektach dla osób starszych i niepełnosprawnych odnotowano 1341 wejść.

W 2023 r. M – GOPS w Kolbuszowej współpracował z Fundacją Święty Mikołaj dla Seniora z siedzibą w Warszawie. W ramach tej współpracy 45 seniorów z naszej gminy wzięło udział w „Akcji Wigilia dla 5.000 Seniorów” i otrzymali posiłki wigilijne, składające się z pięciu dań.

2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Z pomocy społecznej Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2023 r. skorzystało 369 osób niepełnosprawnych.

W gminie Kolbuszowa w roku 2023 realizowany był Program rządowy „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Na realizację zadania Gmina Kolbuszowa wydatkowała środki pozyskane z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 2 043 610,80 zł. Celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta osobistego jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych, również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych przez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb oraz umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne i kulturalne. Pomoc asystenta osoby niepełnosprawnej polegała głównie na pomocy osobie niepełnosprawnej w:

- a) wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe);
- b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- c) załatwianiu spraw urzędowych;
- d) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;

Z Programu osoby niepełnosprawne korzystały nieodpłatnie.

W 2023 roku z pomocy asystenta skorzystało 146 osób, w łącznej ilości godzin 40 773.

W gminie Kolbuszowa w roku 2023 r. realizowany był Program rządowy „Opieka wytchnieniowa”. Na realizację zadania Gmina Kolbuszowa wydatkowała środki pozyskane z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 164 464 zł. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy wymagają usługi opieki wytchnieniowej, pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawujących bezpośrednią, całodobową opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki Programowi opiekunowie dysponowali czasem, który mogli przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. W roku 2023 r. z tego programu skorzystało 16 osób, w łącznej ilości godzin 3 171,50.

W gminie Kolbuszowa w 2023 r. realizowany był Program rządowy „Korpus Wsparcia Seniora”. Na realizację zadania Gmina Kolbuszowa wydatkowała środki pozyskane z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 53 120 zł. Celem programu było zapewnienie wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W 2023 r. w ramach Programu z opaski bezpieczeństwa skorzystały 82 osoby.

W gminie Kolbuszowa w 2023 r. realizowany był Program rządowy „Opieka 75+”. Celem Programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, samotnych lub samotnie gospodarujących, a także tych, które pozostawały w rodzinie. W 2023 r.

w ramach Programu z usług opiekuńczych skorzystało 8 osób, w łącznej ilości godzin 1483. Na realizację zadania Gmina Kolbuszowa wydatkowała środki pozyskane z budżetu państwa w wysokości 30 805,33 zł.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi i z tej formy pomocy skorzystało 5 osób (dzieci), w łącznej ilości godzin 658. Budżet przeznaczony na świadczone specjalistyczne usługi to 26 313,49 zł.

W 2023 r. osoby, które nie podjęły lub zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu podjęcia opieki nad poważnie niepełnosprawnym członkiem rodziny otrzymały:

- świadczenie pielęgnacyjne - 327 osób na kwotę 8 369 012 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy - 10 osób na kwotę 54 808 zł,
- jednorazowe świadczenie „Za życiem” – 3 osoby na kwotę 12 000 zł.

Natomiast osoby niepełnosprawne otrzymały:

- zasiłek pielęgnacyjny - 760 osób na kwotę 1 787 803 zł.

W strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej działa Powiatowa Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i świadczy swoje usługi mieszkańcom powiatu kolbuszowskiego poprzez nieodpłatne użyczenie sprzętu. W 2023 roku z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało 144 osoby z terenu gminy Kolbuszowa. W ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2023 roku zlikwidowano 11 barier architektonicznych na terenie gminy Kolbuszowa.

W 2023 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kolbuszowej wydał 61 orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci i 604 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób dorosłych z terenu tutejszej gminy.

W Gminie Kolbuszowa działa również Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, gdzie uczestniczą także osoby starsze. W roku 2023 r. uczestnikami tej placówki było 59 osób, w tym 22 osoby starsze. Natomiast 45 osób to mieszkańcy naszej gminy. Głównym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest wspieranie i pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, barier integracji, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnej egzystencji. Poprzez swoją działalność służy wsparciem społecznym, pozwalającym zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe uczestników i uczy samodzielności.

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Iskierka” w Kolbuszowej Dolnej w 2023 r. realizowało następujące zadania na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Projekty:
 - zajęcia na basenie wg koncepcji Hallwicka – I edycja: styczeń – czerwiec, II edycja: wrzesień – grudzień,
 - „Sensoplastyczny lipiec” – lipiec,
 - Samodzielność – jej pragnę najbardziej” – projekt ROPS w Rzeszowie: lipiec – grudzień,
 - „Kolędujemy Małemu...” – projekt ROPS w Rzeszowie – grudzień.
2. Wsparcie finansowe dla podopiecznych Stowarzyszenia - uczniów Zespołu Szkół Specjalnych Kolbuszowej Dolnej na przedsięwzięcia tj. wyjazd do kina do Mielca, wyjazd do Wadowic, dofinansowanie poczęstunku podczas Akcji Sprzątanie Świata, dofinansowanie Olimpiad Specjalnych, zakup elementów scenografii do przygotowywanych przedstawień teatralnych, zakup nagród dla uczestników „Świątecznego Turnieju Tenisa Stołowego”, zakup pasa do bieżni mechanicznej, wykorzystywanej przez uczniów, zakup witamin dla podopiecznego.

Kryta Pływalnia FREGATA w Kolbuszowej w 2023 roku organizowała zajęcia w wodzie, mające na celu poprawienie kondycji ruchowej osób niepełnosprawnych w różnym przedziale wiekowym ze Szkoły Specjalnej w Kolbuszowej Dolnej. Odnotowano 458 wejść na zajęcia osób niepełnosprawnych. Uczniowie przy wsparciu opiekunów korzystali z zajęć w wodzie, które świetnie wpływają na koordynację ruchu i dobre samopoczucie. „Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych” oraz osoby biorące udział w projektach dla osób starszych i niepełnosprawnych korzystali z zajęć wodnych na basenie. Odnotowano 1341 wejść z tego tytułu.

Na terenie miasta Kolbuszowa działają Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Rzeszowskiej, których głównym celem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. W 2023 roku z terenu gminy Kolbuszowa w zajęciach WTZ brało udział 12 osób.

Ponadto w 2023 r. WTZ realizowały projekty współfinansowane ze środków PFRON:

- projekt Fundacji Animacji Społecznej „Wykorzystaj szansę” (program kompleksowego wsparcia z zakresu sportu, turystyki, rehabilitacji, terapii i edukacji osób z niepełnosprawnościami),
- projekt Stowarzyszenia Etyka&Energia pt. „Turystyka osób z niepełnosprawnościami”.

CEL STRATEGICZNY IV: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej

W celu doskonalenia umiejętności zawodowych oraz wzbogacania wiedzy w zakresie pracy z klientami pomocy społecznej, pracownicy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej systematycznie uczestniczą w szkoleniach zewnętrznych.

W 2023 r. organizowano cykliczne spotkania pracowników Ośrodka, których tematyka odpowiadała na aktualne zapotrzebowanie, m.in. dot. interpretacji i stosowania nowych przepisów prawa, postępowania w sytuacjach kryzysowych, wypalenia zawodowego itp.

Pracownicy M-GOPS w Kolbuszowej cały czas podnoszą swoje kwalifikacje i w 2023 roku brali udział w szkoleniach, kursach, konferencjach zarówno w płatnych jak i bezpłatnych takich jak:

- Profesjonalny sekretariat – kurs I i II stopnia (1 pracownik)
- ABC Funduszy Europejskich (1 pracownik)
- Praca socjalna z rodziną oparta na holistycznym rozwiązywaniu problemów (3 pracowników)
- Jak stworzyć bezpieczne hasło? (1 pracownik)
- Wprowadzenie do nauk administracyjnych (1 pracownik)
- Zarządzanie Projektami (1 pracownik)
- Excel w praktyce (1 pracownik)
- Techniki zabezpieczania danych w Internecie (1 pracownik)
- Dlaczego hackowanie sieci jest proste? (1 pracownik)
- Akademia edukacji finansowej – szkolenia z edukacji finansowej dla pracowników pomocy społecznej – II edycja (1 pracownik)
- Zamykanie projektów EFS w praktyce, końcowe rozliczanie projektów, reguła proporcjonalności, kontrola, monitorowanie trwałości projektu w ramach RPO WP na lata 2014-2020 (1 pracownik)
- Kompendium nowości w prawie pracy w 2023 r. – nie daj się zaskoczyć kontroli, skorzystaj z przygotowanych wzorów nowych dokumentów (1 pracownik)
- Praca zdalna – analiza ryzyka i bezpieczeństwo danych osobowych (1 pracownik)

- Egzekucja w pomocy społecznej. Problematyka wystawiania elektronicznych tytułów wykonawczych dotyczących nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej. Obowiązek stosowania od 1 stycznia 2023 r. elektronicznych zawiadomień wierzyciela do organu egzekucyjnego E-ZW (1 pracownik)
- Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rewolucyjne zmiany (6 pracowników)
- Tworzenie lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych (2 pracowników)
- Superwizja Pracy Socjalnej (14 pracowników)
- Zasady (polityka) rachunkowości 2023 według aktualnych przepisów – najczęściej popełniane błędy i występujące nieprawidłowości w rachunkowości ośrodków pomocy społecznej (1 pracownik)
- IOD między urzędem, zarządem, pracownikiem, a klientem – Ty pytasz my odpowiadamy (1 pracownik)
- Zmiany w przepisach covidowych, świadczeniach rodzinnych i pomocy społecznej. Czyli co ochrona konsumenta ma wspólnego z OPS-em? (1 pracownik)
- Procedura odbierania dzieci małoletnich z rodzin, po nowelizacji 2023 (1 pracownik)
- Potwierdzanie tożsamości obywatela w aplikacji mObywatel (7 pracowników)
- Tworzenie lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych (1 pracownik)
- Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zmiany 2023 (1 pracownik)
- Nowe zadania asystenta rodziny (1 pracownik)
- Podstawowe zasady cyberbezpieczeństwa oraz zasady bezpieczeństwa stacji roboczych SRP (1 pracownik)
- ABC postępowania administracyjnego (1 pracownik)
- Karta Dużej Rodziny 2023 r. (1 pracownik)
- Doręczenia elektroniczne w podmiotach publicznych. Jak doręczać korespondencję za pomocą PURDE i PUH od 10 grudnia 2023 r. (1 pracownik)

- E-Usługi Projektu ZONE (2 pracowników)
- Kwestie sporne przy wydawaniu Karty Dużej Rodziny. Kiedy nie można wydać Karty? Kiedy w procedurze urzędnik jest zmuszony do wydania decyzji administracyjnej? (1 pracownik)
- Prawo zamówień publicznych w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 (1 pracownik)
- Superwizja dla specjalistów zaangażowanych w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (16 pracowników)
- Szkolenie dla kadry pomocy społecznej w zakresie coachingu (16 pracowników)
- ETR-jak budować teksty łatwe do czytania i rozumienia? (1 pracownik)
- Zasady dostępności w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027 – standard cyfrowy i architektoniczny (2 pracowników)
- Najnowsze zmiany w systemie przeciwdziałania przemocy (14 pracowników)
- Dostępność architektoniczna (1 pracownik)
- Wsparcie dziecka w rodzinie uwiękanej w przemoc domową (14 pracowników)
- Kwalifikowalność wydatków, kwalifikowalność VAT w projektach EFS+ realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 (1 pracownik)
- Szkolenie z zakresu cyfrowego bezpieczeństwa (42 pracowników)
- Nie daj się cyberzbójcom (1 pracownik)
- Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (6 pracowników)
- Dostępność w zapytaniach ofertowych (1 pracownik).

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na dzień 31 grudnia 2023 r. zatrudniał ogółem 57 osób, w tym 13 pracowników socjalnych tj. :

- jednego starszego specjalistę pracy socjalnej – koordynatora
- czterech starszych specjalistów pracy socjalnej
- dwóch specjalistów pracy socjalnej
- trzech starszych pracowników socjalnych
- trzech pracowników socjalnych.

Łącznie pracę socjalną świadczyło trzynastu pracowników socjalnych.

W strukturach OPS funkcjonuje ośrodek wsparcia Dzienny Dom Senior + w Hucie Przedborskiej oraz od 1 października 2023 r. Dzienny Dom Pobytu Seniora w Kolbuszowej.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Kolbuszowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz Dziennym Domem Pomocy Św. Brata Alberta w Kolbuszowej.

2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej

Jedną z form współpracy mieszkańców i jednostek samorządu terytorialnego przy realizacji zadań publicznych jest inicjatywa społeczna jako metoda, której celem jest wspólne realizowanie zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej.

Przykładem w/w działalności był między innymi:

- „Caritas” przy Parafii p.w. Wszystkich Świętych, organizuje różne formy pomocy. Osoby należące do tej grupy niosą bezinteresowną pomoc mieszkańcom Kolbuszowej także osobom spoza parafii. W okresie Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy przygotowują paczki dla osób potrzebujących, a także kiedy jest taka potrzeba. Organizowano również „Torby Miłosierdzia”, które trafiały do osób potrzebujących. W ciągu całego roku Caritas wydaje talony na zakupy. Świadczona była również pomoc indywidualna, na którą składały się m.in.: opłacenie recept lub zapomogi. W okresie Wielkanocnym zorganizowano sprzedaż „chlebków wielkanocnych” oraz kwestę na leczenie i rehabilitację dla parafianina.

- Stowarzyszenie „NIL”, niekomercyjna organizacja pozarządowa, działająca m.in. jako instytucja szkoleniowa, agencja zatrudnienia, w ramach której prowadzone jest doradztwo zawodowe, personalne oraz krajowe pośrednictwo pracy, Centrum Integracji Społecznej o zasięgu powiatowym, Ośrodek Kształcenia Ustawicznego, Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Ekonomii Społecznej oraz Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

- Na terenie Kolbuszowej funkcjonują też dwie spółdzielnie socjalne: Akademia Smaku i Smak.

- Stowarzyszenie NIL w 2023 roku realizowało program Operacyjnej Pomocy Żywnościowej z terenu Gmina Kolbuszowa. Z tej formy pomocy skorzystało 380 osób z Gminy Kolbuszowa.

W 2023 r. na zlecenie Gminy Kolbuszowa realizowało program rządowy Asystent osoby niepełnosprawnej dla osób z terenu gminy Kolbuszowa.

Stowarzyszenie NIL w 2023 r. realizowało łącznie 4 projekty, programy i przedsięwzięcia związane z wykluczeniem społecznym.

- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, która w 2023 r. organizowała spotkania dla osób dorosłych (w tym seniorów) i dzieci z terenu naszej gminy. Zrealizowano wernisaże, wystawy malarstwa, fotografii i grafiki, recitale, spotkania autorskie i dyskusje, wycieczki, gry, inscenizacje, ferie i wakacje w bibliotece, lekcje biblioteczne odbywały się przez cały rok. Biblioteka nadal gromadzi i wypożycza gry planszowe dla dzieci i dorosłych. W 7 filiach Biblioteki w 2023 r. odbyło się 334 wydarzenia o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, literackim i lekcji bibliotecznych, w których wzięło udział 3788 osób.

- Kryta Pływalnia „Fregata” zapewnia mieszkańcom regionu i turystom bogatą ofertę czynnego wypoczynku i rekreacji. Infrastruktura obiektu stanowi bazę dla zawodów sportowych klasy szkolnej oraz pozwala na organizację lekcji wychowania fizycznego i nauki pływania. Budynek został również wyposażony w szereg udogodnień, umożliwiających osobom starszym i niepełnosprawnym korzystanie z obiektu. Pływalnia w 2023 r. realizowała zajęcia w wodzie, mające na celu poprawienie kondycji ruchowej osób starszych i niepełnosprawnych.

- Miejski Dom Kultury (MDK), który w 2023 r. zorganizował zajęcia tańca współczesnego, śpiewu, warsztaty malarskie dla dorosłych, warsztaty rękodzieła dla dzieci, młodzieży i dorosłych, nauki gry na instrumentach (saksofon, keyboard, pianino i perkusja). W Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej działa również Klub Seniora, w ramach którego organizowane są warsztaty i spotkania dla osób starszych o różnej tematyce. Zorganizowano również Dzień Seniora.

W filii Domu w Kolbuszowej Górnej działa Zespół Ludowy „Górnicy”, w którego skład wchodzi osoby dorosłe (w tym seniorzy) i młodzież. Zespół bardzo często wyjeżdża na różne festiwale gdzie zdobywa nagrody i wyróżnienia.

W Domu Kultury działa również Orkiestra Dęta, do której należą osoby dorosłe (w tym seniorzy) oraz młodzież, a efektem ich pracy były koncerty.

W czasie ferii i wakacji, w siedzibie MDK i we wszystkich podległych filiach zorganizowano zajęcia dla dzieci o różnej tematyce: plastyki, tańca, śpiewu i kulinariów, a także wycieczki, wyjścia na basen, do kina, na łyżwy i rolki.

Dla dorosłych natomiast zorganizowano seminaria i warsztaty z haftu, zdobnictwa, tańca, kulinariów i śpiewu. Zajęcia te odbywały się w filii w Kolbuszowej Górnej.

W ciągu całego roku 2023 MDK w Kolbuszowej zorganizował liczne imprezy, które przyciągnęły zarówno osoby starsze (w tym seniorów) jak i dzieci i młodzież.

Zimą odbyły się:

- Muzyczne Sanie Świętego Mikołaja

- Przegląd Widowisk Kolędniczych
- Koncert Noworoczny i Koncert Kolęd.

Wiosną odbyły się:

- Koncert na Dzień Kobiet
- Koncert Pasyjny
- Festiwal Małych Krokodyli w Mieście nad Nilem.

Latem odbyły się:

- Sobótki w Domatkowie
- IX Festiwal Żywej Muzyki
- Dni Kolbuszowej
- Dożynki
- Festiwal z Sokołem i Krokodylem
- Jazz nad Nilem

Jesienią:

- Lasowiackie Zimioki w Kolbuszowej Górnej.

Niektóre z wydarzeń transmitowane były w Internecie.

Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” prowadziła szereg działań na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z terenu naszej gminy. Fundacja udzielała wsparcia finansowego w formie programów stypendialnych i jednorazowej pomocy finansowej dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zrealizowano również dwa projekty edukacyjno-wychowawcze w formie pikniku sportowo - rekreacyjnego oraz dodatkowych zajęć nauki pływania. Fundacja zorganizowała i dofinansowała również opał na zimę dla ubogich i wielodzietnych rodzin z terenu Kolbuszowej i okolic. Przygotowano paczki żywnościowych dla rodzin z terenu miasta i gminy Kolbuszowa w okresie świątecznym.

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Iskierka” z Kolbuszowej Dolnej zrealizowało następujące projekty: świąteczne spotkanie „Kolędujemy Małemu ...”, naukę pływania w ramach terapii wodnej Hallwick oraz projekty „Samodzielność – jej pragnę najbardziej” i „Sensoplastyczny lipiec”.

Działania na rzecz osób potrzebujących podejmował także Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który organizował pomoc rzeczową w ramach projektów socjalnych:

- „Przemocy mówimy NIE w Gminie Kolbuszowa – edycja 2023”
- „Koszyk Wielkanocny 2023”

- „Świąteczny Podarek 2023”

- „Wyprawka 2023”.

3. Interdyscyplinarne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców

Gmina Kolbuszowa podejmuje kroki mające na celu poprawę i zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia i zapewnienia powszechnie dostępnych usług na rzecz mieszkańców. Przeprowadzane są konsultacje społeczne wśród mieszkańców gminy oraz można zgłaszać swoje inicjatywy społeczne.

W ramach programu rewitalizacji gmina Kolbuszowa w roku 2023 zakończyła :

- Zagospodarowanie Parku Niepodległości w Kolbuszowej. Park Niepodległości to obszar o powierzchni ponad 2,5 ha, który znajduje się na obrzeżach miasta, w rejonie kościoła pw. św. Brata Alberta. W 2023 roku ruszyły prace związane z realizacją drugiego etapu budowy Parku Niepodległości w Kolbuszowej, który ma być miejscem wypoczynku i rekreacji. Budowa alejek, placu zabaw, montaż elementów małej architektury oraz oświetlenia i monitoringu - to prace, które zostały realizowane w Parku Niepodległości. Cały teren parku został ogrodzony, roboty prowadzone były przy alejkach i kładkach spacerowych. Dodatkowo został oświetlony i monitorowany. Park wyposażony został w liczne ławki stalowo-drewniane oraz kosze na śmieci i stojaki na rowery. Ponad 2,5-hektarowy Park Niepodległości został podzielony na strefy: reprezentacyjną, zabaw, wypoczynku i parku ekologicznego. Wszystkie łączą się alejkami i kładkami spacerowymi,
- rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Kolbuszowej Dolnej. To jedna z największych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej przeprowadzonych w gminie. Rozbudowa oczyszczalni pozwala na odprowadzenie i oczyszczenie większej ilości ścieków z terenu gminy Kolbuszowa. Umożliwia to bardziej wydajną pracę, zapobieganie ewentualnym przestojom na wypadek awarii urządzeń jednego ciągu technologicznego oraz umożliwia przyłączenie nowych miejscowości do sieci kanalizacyjnej, a tym samym dalszy rozwój miasta i gminy Kolbuszowa. Dzięki realizacji zadania spełnione zostały normy środowiskowe i zmniejszona energochłonność urządzeń. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł ponad 27 mln zł, z czego 10 mln zł pochodziło z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, a 3,3 mln zł uzyskano z dotacji z budżetu państwa,

- prace przy budowie parkingu obok dworca w Kolbuszowej. Na placu może zaparkować 59 pojazdów. Wyznaczono również miejsca dla niepełnosprawnych. Całość jest oświetlona i ogrodzona. Miejsca postojowe oraz jezdnię manewrową ułożono z kostki betonowej. W ramach zadania wykonano zjazd na parking z ul. ks. Ruczki oraz dojście od strony dworca PKP. Ponadto zbudowano odwodnienie parkingu oraz wykonano kanalizację kablową. Prace kosztowały 884 tys. zł,
- prace w budynku OSP w Świerczowie. Obiekt jest funkcjonalny zarówno dla strażaków, jak i dla mieszkańców. Budowa remizy została podzielona na kilka etapów. Z zewnątrz budynek ma już elewację. Zagospodarowano również teren wokół obiektu. Ułożono chodniki i wykonano miejsca parkingowe.

W 2023 roku za pośrednictwem Referatu Inwestycji Gminnych w Kolbuszowej zostały zrealizowane następujące zadania:

- montaż huśtawki wagowej oraz modernizacja stref bezpiecznego upadku przy Szkole Podstawowej w Zarębkach
- zakup i montaż zestawu zabawowego przy Szkole Podstawowej w Domatkowie
- zakup karuzeli tarczowej na placu zabaw przy ul. Piłsudskiego w Kolbuszowej
- zakup huśtawki bocianie gniazdo na placu zabaw przy ul. Siedmiograj w Kolbuszowej.

Organizacjom pozarządowym prowadzącym działania na rzecz inicjatyw społecznych udzielono 24 dotacji oraz 19 dotacji w ramach ustawy o sporcie.

Gmina Kolbuszowa modernizuje placówki oświatowe dla dzieci. W ubiegłym roku zmodernizowano: Publiczne Przedszkole Nr 1 w Kolbuszowej na kwotę 30 000 zł, Publiczne Przedszkole nr 2 w Kolbuszowej na kwotę 30 000 zł, Publiczne Przedszkole w Kolbuszowej Górnej na kwotę 25 000 zł, Szkołę Podstawową Nr 2 na kwotę 29 210,04 zł, Szkołę Podstawową w Wieleńce na kwotę 25 000 zł, Szkołę Podstawową w Domatkowie na kwotę 17 000 zł, Szkołę Podstawową w Weryni na kwotę 30 000 zł, Szkołę Podstawową nr 1 na kwotę 42 000 zł i Szkołę Podstawową w Kupnie na kwotę 18 000 zł.

Większość organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, szkół oraz instytucji z terenu tej gminy promuje idee wolontariatu. Zachęcają osoby do podjęcia działań jako wolontariusze, oraz uczestnictwa w różnych akcjach i konkursach (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Szlachetna Paczka, zbiórki żywności dla najuboższych).

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje 12 fundacji, 2 stowarzyszenia zwykłe i 69 stowarzyszeń zarejestrowanych w KRS. Na dzień 31.12.2023 r. zarejestrowanych było 2456 podmiotów gospodarczych, 180 nowe podmioty zostały zarejestrowane w 2023 r.

W 2023 r. pracownicy M-GOPS w Kolbuszowej uczestniczyli w przygotowaniach i w wigilii dla najuboższych mieszkańców naszej gminy, organizowanej na tut. Rynku.

Każde sołectwo w gminie Kolbuszowa ma zagwarantowany Fundusz Sołecki na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców. Pieniądze z funduszu sołeckiego można przeznaczyć na realizację tych zadań gminy, które będą służyły poprawie życia mieszkańców danego sołectwa, a także na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, jeżeli mieszkańcy danej wsi uznają, że warto np.: zbudować lub wyremontować plac zabaw dla dzieci, naprawić chodniki, zadbać o porządek we wsi, posadzić drzewa, krzewy. Mieszkańcy danych miejscowości mogą zgłaszać swoje inicjatywy na wykorzystanie Funduszu Sołeckiego. W 2023 r. zostały wykonane i sfinansowane z funduszu następujące zadania:

- utrzymanie dróg gminnych
- czyszczenie rowów melioracyjnych
- koszenie działek gminnych w sołectwach
- remonty dróg gminnych na terenie sołectw
- utrzymywanie zieleni
- remonty i doposażenia budynków (świetlice wiejskie, remizy, domy ludowe)
- wykonanie oświetlenia ulicznego, monitoringu
- doposażenie OSP, KGW
- zakup tablic informacyjnych z numerami domów
- spotkania integracyjne mieszkańców sołectw w ramach kultywowania tradycji i promocji sołectw.

PODSUMOWANIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kolbuszowa ukierunkowana jest na rozpowszechnienie, rozszerzenie i pogłębienie formy aktywności społecznej poprzez współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie i w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

W ramach wypracowanej strategii przyjęto nowoczesne podejście do tak ważnej sfery, jaką jest problematyka społeczna nastawiona na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej oraz ściśle powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób potrzebujących.

W „strategicznym modelu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii, wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawą do realizacji trwałych wzorów zmian społecznych i przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Dynamiczne przemiany powodują wzrost znaczenia kształtowania odpowiedniej strategii wszystkich służb zaangażowanych w jej realizację. Konieczne jest nieustanne monitorowanie otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego otaczającej nas rzeczywistości i dostosowywanie się do zmieniających się potrzeb. Wówczas skuteczność podejmowanych działań wiąże się z właściwym ukierunkowaniem strategicznym współdziałających instytucji i organizacji.